

От днес до деня на изпита за гимназия всеки ден - от понеделник до петък, „Стандарт“ ще публикува по един примерен тест по български език или математика. Техни автори са елитни преподаватели от най-големите частни школи за подготовка на кандидат-гимназисти у нас. Заедно с въпросниците учителите ще дават и безплатни съвети на децата ви.

Днес публикуваме теста на Росица Петкова и напътствията за преразказ на Славомир Томов от школа „Софроний“.

НАПЪТСТВИЯ ЗА ТРАНСФОРМИРАЩ ПЕРЕРАЗКАЗ НА СЛАВОМИР ТОМОВ ОТ ШКОЛА „СОФРОНИЙ“.

Трансформираният преразказ ще се окаже изпитание както за ученици, така и за преподаватели и изпитващи. Този вариант на изпит е практически нов за българското образование. Той безспорно насърчава проявата на природна интелигентност и наблюдателност у учениците.

Най-съществен принцип на преразказа в училище е вярното, ясно, езиково издържано предаване на съдържанието. Върху това изискване се наслаждат и останалите необходими елементи. Трансформацията в подхода на преразказа е абсолютно нов момент. Преразказващият трябва ясно да дефинира за себе си лицето, от чието име се предава историята. Това означава ясна представа и за моментите, в които той е централен персонаж, за онези ситуации, които просто минават покрай него, и за миговете, които не би могъл да разкаже от свое име.

Първата вярна стъпка е умениято ученикът да вникне в прочетената току-що непозната творба, да разбере историята, да отсее типовете изказ - повествование, описание, разсъждение. Препоръчва се кандидатът да изготви план, в който да обособи най-важните моменти. Водещ критерий за оценяването е вярност спрямо поставената дидактическа задача. Това означава ученикът да осъществи цялостен, на места селективен, граматически издържан преразказ в подходящо глаголно време, с умело преобразуване на пряката реч и без елементи на собствен коментар.

ТЕСТ НА РОСИЦА ПЕТКОВА

Прочетете текста и отговорете на въпросите:

Вокално-театралната група „Таласъмче“ включва деца на възраст от 5 до 11 години. Създава я през 1992 г. композиторът и диригент Димитър Костанцалиев, който е и неин ръководител.

Репертоарът на формацията се състои от песни, текстът и мелодията на някои от които са от самите деца. Две от авторските касети на групата съдържат песни, с които съставът спечелва първи награди в международни конкурси в България, Дания и Италия. През 1997 г. малките изпълнители правят турне в Турция, а през 1998 г. - в Полша.

Въпроси от 1 до 11 са свързани с текста.

1. Темата на текста е:

- а) Успехите на групата „Таласъмче“ в чужбина
- б) Възникването и развитието на групата „Таласъмче“
- в) Авторските касети на групата
- г) Облагородяващата роля на изкуството

2. Ключовите думи в текста са:

- а) Вокално-театрална група, репертоар, награди
- б) Деца, композитор, ръководител
- в) Касети, песни, група
- г) Репертоар, текст, мелодия

3. В кой от редовете изразът не е контекстов синоним на останалите?

- а) Формация
- б) Малки изпълнители
- в) Група
- г) Международни конкурси

4. Текстът може да бъде продължен с изречението:

- а) Репертоарът им е разнообразен.
- б) Ентусиазмът на децата е огромен.
- в) Техните театрални и хореографски изпълнения се радват на голям успех.
- г) Най-новата им постановка е „Таласъмът без налми”.

5. Първото и второто изречение в текста са свързани чрез:

- а) Общ подлог
- б) Съюз
- в) Местоименията „я” и „неин”
- г) Името на композитора и диригента

6. Какво е по състав третото изречение в текста?

7. Думата „турне” в текста означава:

- а) Спортен празник
- б) Състезателни игри
- в) Обиколка на туристически обект
- г) обиколка на артистична група за изнасяне на представления

8. Каква е службата на думата „Таласъмче” в първото изречение?

9. Тирето в последното изречение:

- а) Е поставено на мястото на пропуснат израз
- б) Замества запетая
- в) Е поставено неправилно
- г) Отделя прости изречения в състава на сложното

10. Съществителните имена „композиторът” и „диригентът” във второто изречение изпълняват служба на:

- а) Еднородни подлози
- б) Еднородни приложения
- в) Обособени определения
- г) Обособени приложения

11. С какви части на речта са назовани подлозите в четвъртото изречение от текста?

12. В кой ред има правописна грешка?

- а) Близак
- б) Лекарят
- в) Шампион
- г) Преразказ

13. В кой ред няма правописна грешка?

- а) Читателът
- б) Отрекът
- в) Цъфти
- г) Седяли

14. Какво означава фразеологичното словосъчетание „Не мели брашно (с някого)”?

- а) Не е мелничар
- б) Не желае да работи
- в) Не се погажда
- г) Неуслужлив е

15. В коя от двойките думите са пароними?

- а) Изкуствен - естествен в) Постъпка - постъпвам
б) Неизлечим - неизличим г) Свеж - освежен

При коя от двойките думи има отношение както при двойката?

16. Смелост - безстрашие

- а) Ученик - учител
б) Движение - покой
в) Война - воювам
г) Щастлив - честит

17. Човек - къща

- а) Апартамент - блок
б) Кон - конюшня
в) Труд - успех
г) Лампа - осветление

В кое от изреченията има пунктуационна грешка?

18.

- а) В салона имаше маси подредени за шест и за осем души.
б) Цареше атмосферанепринудено доброжелателство и скука.
в) Той се появи, когато ние пиехме втората се бира.
г) Както се оказа, разказът не беше толкова кратък.

19.

- а) Гледах филма „Под игото”,
б) Живея на улица „Орехова гора”,
в) Преместихме се да живеем в град Варна,
г) Работя във фирма Варна.

Отговори на теста:

1-б

2-а

3-г

4-в

5-в

7-г

9-а

10-а

11-същ.

имена

12-а

13-в

14-в

15-б

16-г

17- б

18-а

19-г